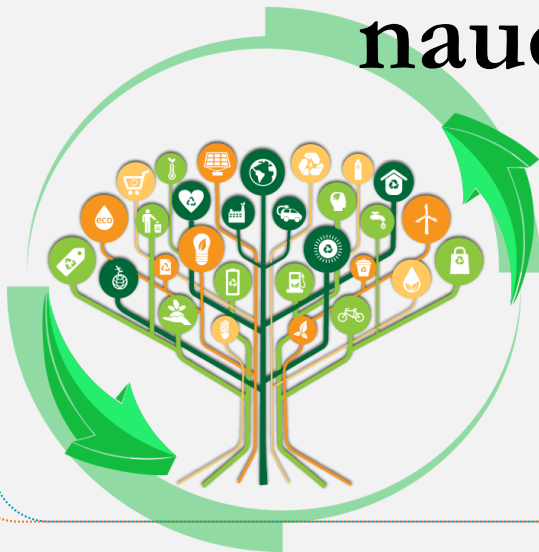

2.6 uždavinys

Skatinti perėjimą prie **žiedinės ekonomikos** ir tausiai išteklius naudojančios ekonomikos

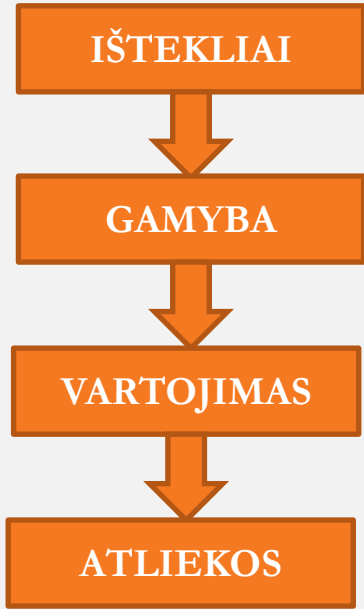

Ieva Stulgytė
Aplinkos ministerijos Atliekų
politikos vyresnioji patarėja
2020-09-16

Iššūkis

LINIJINĖ EKONOMIKA

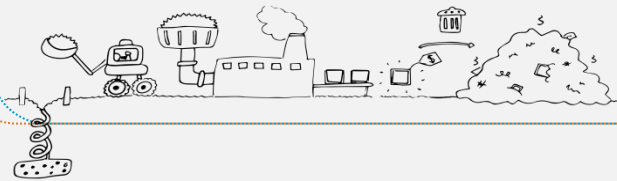
Antrinių žaliavų rinka – išteklių optimizavimas ir tausojimas

Moksliniai tyrimai, inovacijos

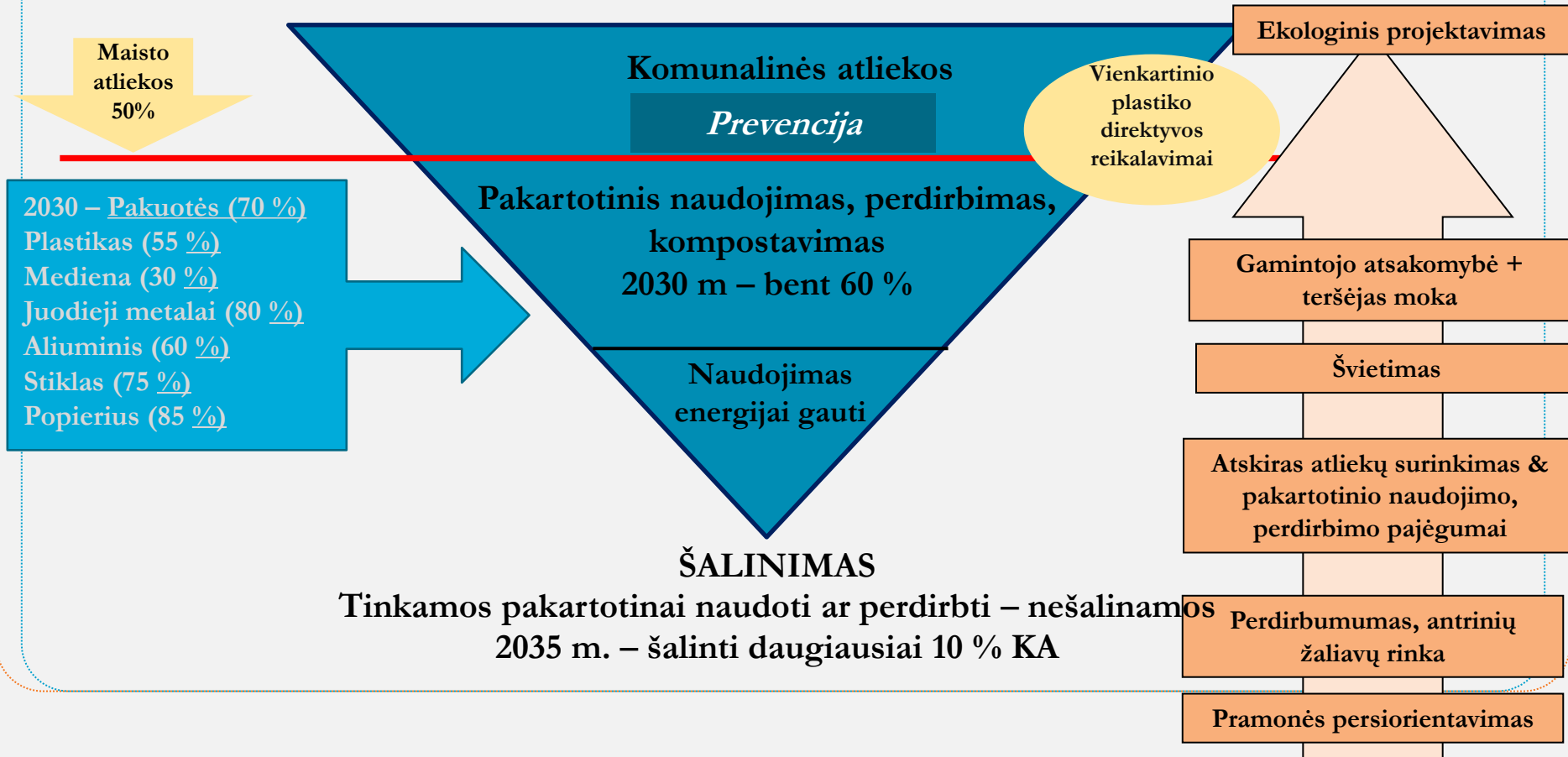
Galutinės atliekos

Galimybė ir būtinybė

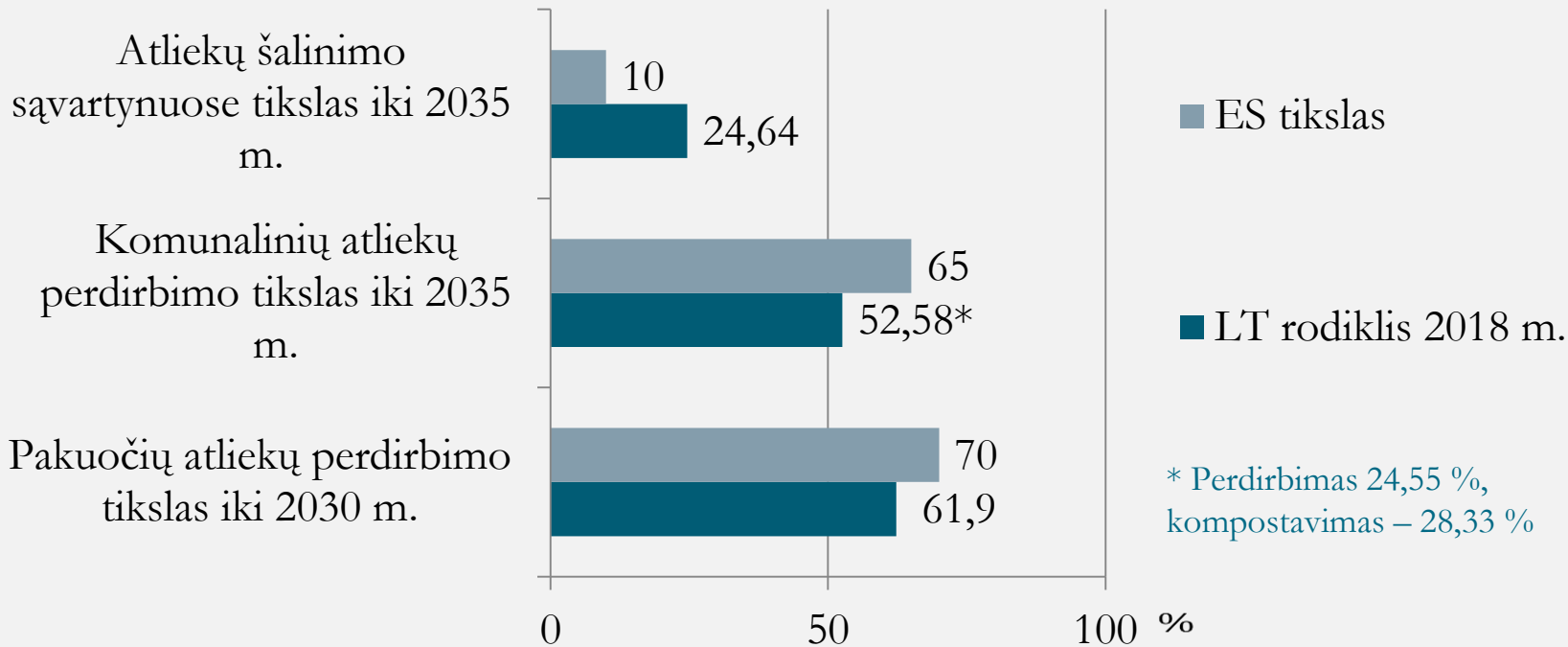
ŽIEDINĖ EKONOMIKA

TIKSLAI, SIEKIAI, IŠŠŪKIAI

Ar žiedinės ekonomikos tikslai LT pasiekiami?

Nuo 2020 m. keičiasi duomenų apskaičiavimo taisyklės ir metodikos, tai įtakos ir mūsų pasiektus rodiklius.

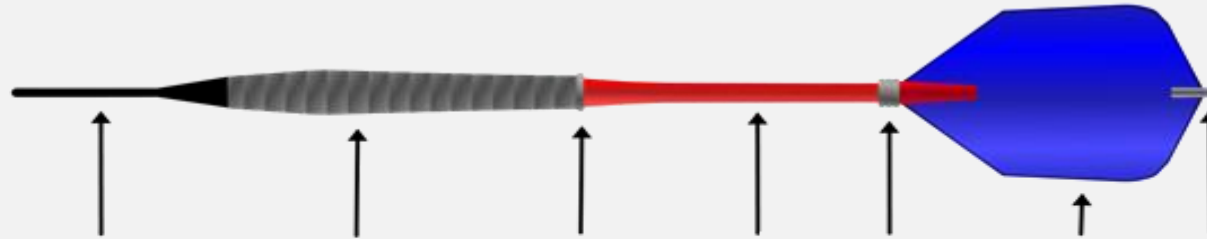

AMBICIJA, TIKSLAS

Pereiti prie **ŽIEDINĖS EKONOMIKOS** ir tausiai išteklius naudojančios ekonomikos

Sprendžiama **PROBLEMA** – nepakankamai efektyvi ir veiksminga atliekų valdymo sistema

Inovacijos technologiniuose sprendimuose, gamyboje, atliekų tvarkyme

Ilgalaikių sprendimų nauda

Antrinių žaliavų rinka & naudojimo galimybės

Gamintojo atsakomybės ir „Teršėjas moka“ principas

Visuomenės sąmoningumas ir tinkama komunikacija

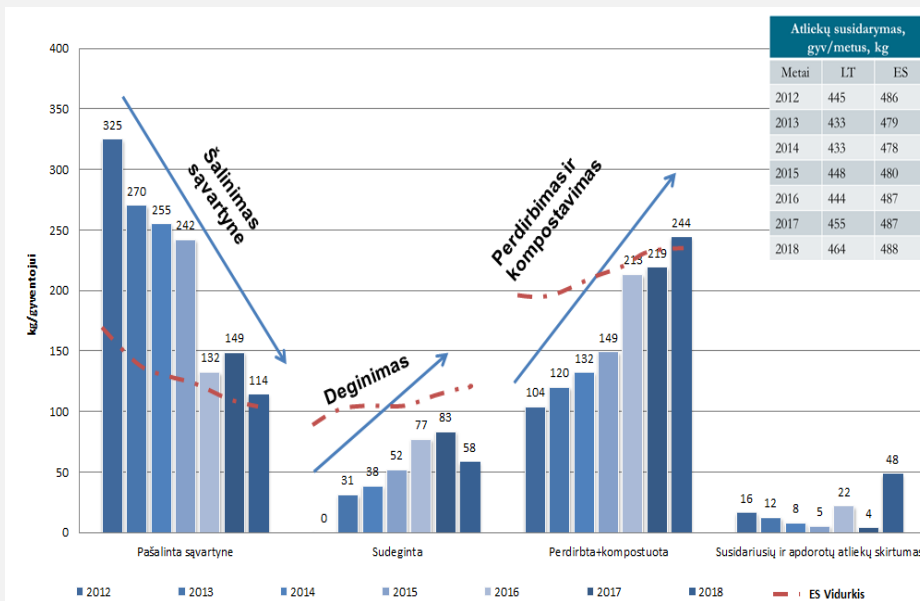
Finansinės paskatos, teisinės bazės tobulinimas

Efektывus bendradarbiavimas tarp atsakingų institucijų, mokslo ir verslo, visuomenės **BŪTINAS**

SIEKIS - Mažinti sąvartynuose šalinamų KA, pakartotinai naudoti ir perdirbti kuo daugiau atliekų

Rodikliai:

- Atskirai surinktos atliekos;
- Perdirbtos atliekos & perdirbtos atliekos naudojamos kaip žaliavos, pašalintų KA kiekis sąvartyne;
- Papildomi pajėgumai, siekiant perdirbti atliekas;
- Komunalinių atliekų kiekis 1 gyventojui neviršija ES vidurkio.
- Investicijos, skirtos atskiram atliekų surinkimui, atliekų pakartotiniam naudojimui, perdirbimui

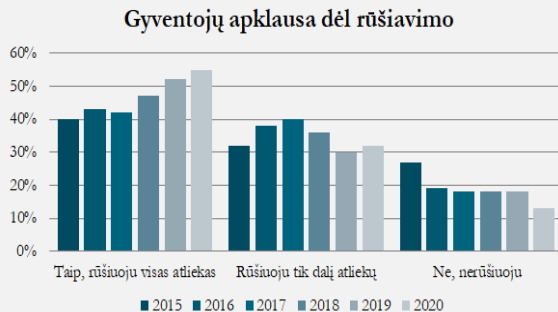
Finansuotinos veiklos:

- Didinti rūšiuojamojo surinkimo pajėgumus, DGASA ir ŽAKA aikštelių plėtra, esamų pajėgumų modernizavimas, skaitmenizavimas, pritaikymas neigaliesiems;
- Daiktų/produktų pakartotinis naudojimas;
- Atliekų perdirbimo įrenginių modernizavimas, plėtra, perorientavimas, skaitmenizacijos sprendimai;
- Antrinių žaliavų rinkos plėtra, žaliavų naudojimas, moksliniai tyrimai, inovatyvūs sprendimai.

SIEKIS - Didinti visuomenės, įmonių, viešojo sektoriaus sąmoningumą atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais

Atliekų susidarymas, gyv./ 2018 metus, kg	
Komunalinės atliekos	464
Mišrios komunalinės atliekos	274
Pakuočių atliekos	127
Maisto atliekos	35

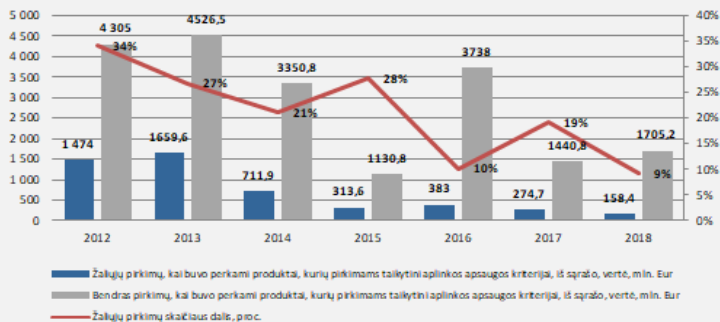
Rodikliai:

- Atskirai surinktos atliekos;
- Rūšiuojančių gyventojų skaičius;
- Žaliųjų viešųjų pirkimų kiekis; aplinkosauginių standartų kiekis;

Finansuotinos veiklos:

- švietimo ir mokymo programos;
- tobulinamos savivaldybių, institucijų darbuotojų kompetencijos;
- mobiliųjų aplikacijų kūrimas, viešinimas;
- Socialinės kampanijos, siekiant gyventojų elgsenos pokyčių;
- Metodinės pagalbos sistema atliekų identifikavimo problemai spręsti;
- Aplinkosauginių standartų diegimas, žaliųjų viešųjų pirkimų skatinimas

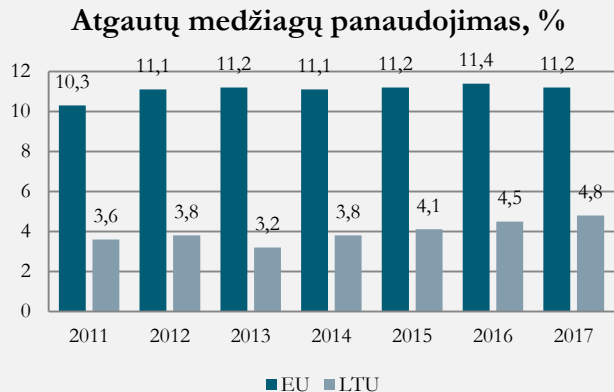
Dabartinė situacija (ŽVP)

SIEKIS - Skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, kuriant žalius ir ilgaamžius produktus ir paslaugas

ES REIKALAVIMAI IR INICIATYVOS

Tam tikrų vienkartinį gaminių ribojimai	Nuo 2021 m. vidurio
Antrinė žaliava (perdirbtas plastikas) naujų butelių sudėtyje	2025 m. – 25 %, 2030 m. – 30 %
ŽE 2.0 veiksmų plano iniciatyvos (tekstilė, EEI, BA, pakuotės ir kt.)	2020–2022 m.

Rodikliai:

- Atskirai surinktos atliekos;
- Perdirbtos atliekos, naudojamos žaliavos;
- Įmonių, perorientavusių veiklą skaičius, aukštos kvalifikacijos darbuotojų skaičius

Finansuotinos veiklos:

- ekspertinė, informacinė pagalba ir erdvė MVĮ kurti žalius, ilgaamžius produktus ir paslaugas, ieškoti tvaresnių alternatyvų ribojamiems gaminiams;
- ekologinio projektavimo skatinimas, prioritetas gaminiams, kurių sudėtyje – perdirbtos medžiagos;
- daugkartinių naudojimo gaminių ir pakuočių projektavimas;
- žaliųjų inovacijų paramos fondas;
- beatliekių ir mažatliekių technologijų diegimas, pramonės simbiozė.

ES finansavimas

2014–2020

2021–2027

KA tvarkymo infrastruktūros plėtra (atliekų surinkimo priemonės, DGASA, paruošimas naudoti pakartotinai, gyventojų švietimas)

Atliekų tvarkymo sistemos valdymas (GPAIS, tyrimų laboratorijos poreikis, radioaktyvių atliekų saugyklos likvidavimas)

Komunalinių atliekų deginimo pajėgumų plėtra

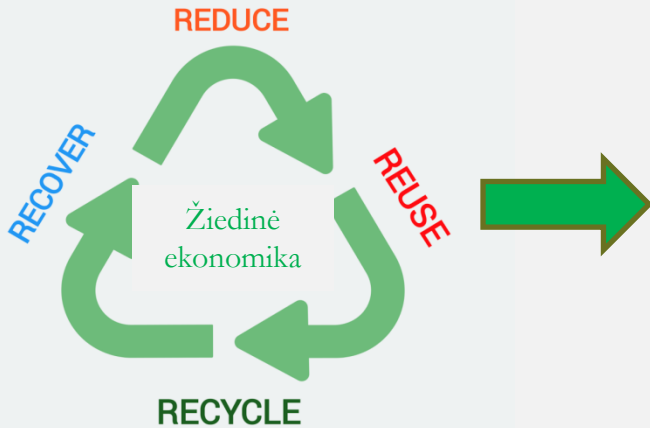
Negalimos investicijos į atliekų šalinimą ir naudojimą energijai gauti ir mišrių KA tvarkymą

Atliekų prevencija, daiktų taisymas

Efektyvus atliekų tvarkymas (pakartotinis naudojimas, perdirbimas, antrinių žaliavų naudojimas)

Žaliosios inovacijos, visuomenės švietimas

Apibendrinimas

- teigiamas poveikis ekonomikai, konkurencingumas
- inovacijos, moksliniai tyrimai
- skaitmenizacijos potencialas
- nauji verslo modeliai, naujų darbo vietų kūrimas
- pažangūs, patvarūs, saugūs, ilgaamžiai produktai
- sumažėjęs poveikis aplinkai
- išteklių importo mažinimas – savarankiškumas
- dalijimosi kultūra
- įgyvendinti žiedinės ekonomikos direktyvų tikslai

Galimi pasiūlymai dėl finansuojamų veiklų?

Dėkojame už dėmesį!

*„Čia reikia bėgti, kiek įkabini, kad išsilaikytum
toje pačioje vietoje. O jei nori patekti kur nors
kitur, reikia bėgti dvigubai greičiau“*

